

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXI ème ANNÉE

1 Avril 1926 — No 201

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذ لیبی ۵ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جغال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۱ - ۱ نیسان ۱۹۲۶

دولایي قوش آوچیسنه قوش، پک چوق حس شکر ومنت می
بسلا مکه لازم کله جک؟

عقل سلیم

مبحث 84 قدرت فاطمه یا خور لطف سبحانی Parovidence

تسمیه اولونانه شیء قارشی متدرار اولامز لازم کلمه یکی
دوغور دکلمه.

بزی حسابسز انعام واحسانه مستغرق بیوران لطف
سبحانی به بی پایان حمد و شکر بورجلو اولدیغمز بزه هر
لحظه تکرار اولونور. بالخاصه یاشاماق سعادت، حیات
سعادت ثنا اولونور. فقط هیما! طرز موجودیتلرندن،
تعییر آخرله حیاتلرندن ممنون اولان قاج کبشی وارد؟
اگر حیات بزه بعضی طاتلیقلار عرض ایدیورسه بو
طاتلیقلار بر چوق آجیلقلره مزوج دکلمه؟ [*] یاقیجی
تک برکدر، اک آسوده، اک مسعود بر حیاتی، بردنبره
زهرله مهیه کفایت ایتمی؟ ید اختیارلرنده بولونسه یدی،
طاهک، رأیلینی آلامقزمین، ایچنه آتمش اولدیغی مشقتلی
مساک حیاته تکرار کیرمهیه، تکرار یاشامایه خواهشکر
اولاجاق چوق کیمه لر وارمیدر؟

دیورسکمز، که حیات یالکمز باشنه پک بیوک بر نعمتدر.
فقط بو حیات Existence، اکثریا کدرلرله، قورقولرله،
اکثریا ظالم و پک آز مستحق خسته لقلرله علی الدوام بی زار
اولمیورمی؟ بوقادار چوق طرفلردن تهدید ایدیلن بو حیات
هر لحظه المزدن آلینمازمی؟ بر مدت یاشادقذن صوکره
معزز بر زوجه دن، سوکیلی بر اولاددن، تسلیت کار بر
دوستدن آیریلماش اولان و بونلرک فراق و هجرانلری
مفکره سنی علی الدوام استیلا و بی زار ایتمه ن کیم وارد؟
زهرابه فلاکت بارداغنی باشنه دیکمه یه مجبور اولماش
پک آز کیمه لر وارد. پک آز کیمه لر وارد، که
حیاتک نهایت بولماسنی اکثریا ایسته مه سین. خلاصه
کلام. دنیا به کلک ویا کله مکه، رای واختیار مزه معلق
اولماشدر. بر مدت کنندیسیله اکندکدن صوکره کسوب
یمک اوزره طوتساغنه دوشوره رک کومسنه قویدیغندن

[*] عرفی شیرازی؛

«ما درین غمگنده هم طالع زخم آمده ایم»

خنده بی کربیه خونین بلب مازسد»

دیور. A. de Musset ایسه:

Une larme a son prix c'est la sœur du sourire

مبحث 85 انسانه عقیده، «قدرت فاطمه نکه سوکیلی
اولادیدر، آلله رک کوزده بیر، آلله رک مساعیمنک مقصود
بطانه بیر، طبیعتک قرابیر» ادعا سنده بولونماق برلیک در.
بودنیاده انسانک چکمه یه مجبور اولدیغی معلولیت لره
کدرلره، سفاقلره باقاییارق و دیگر دنیا ده یعنی آخرته،
مخیا، دهشت زده سنک کنندیسنه احداث ایتدیکی مهاله که
رغمآ انسان ینه کنندیسنی آلله نکه کوزده می، سوکیلیسی،
بتون اهتاملرینک موضوعی، بتون مساعیسنک مقصودی
ظن ایتمک بدلا لغنده بولونور. انسان زعم ایدر، که بتون
کائنات کنندیسی ایچون یاپیلماشدر. کنندیسنه کستاخانه،
«حکمدار کائنات Roi de la Nature» [زبدۀ عالم]
اسمی ویریر و کنندیسنی دیگر مخلوقاتک فوقه قویار.
زواللی قانی، زواللی انسان بو مغرورانه ادعایر یکی نه
اوزه رینه استناد ایتدیریور بیلیرسین؟ روحک مظهری
اولدیغک عقلک، محاطی بولوندیغک مخلوقات اوزه رینه
بر حکمرانی مطلق اجرا ایتمه که مساعد اولان ملکات
عالیه کک اوز لرینه بنای ادعا ایتمکده اولدیغکی سوبله یورسین.
فقط ای دنیانک ضعیف حکمداری! عهد سلطنتک
دوامندن بر لحظه امینمی سین؟ استحقار ایتدیگک ماده نکه
اک اهمیتسز ذره لری سنی تحتکدن ایتدیرمک وسنی حیاتدن
محروم ایتمک ایچون کافی کلیورمی؟ خلاصه کلام حیواناتک
حکمداری، «مخلوقاتک اشرفی» دینیلن انسان مزارده
نهایت هر زمان صوغو جانلرک، قوردلرک می اولمیورمی؟
سن بزه روح کدن بحث ایدیورسین! فقط بر روحک
نه اولدیغی بیلورمیسین؟ کورمیورمیسین که بو روح،
محصله سی حیات اولان اعضا کک حال فعالیتده اجتماعندن
وبو صورته هیئت مجموعه سندن عبارت در. سنک کیی،
یاشایان، دوشونن، حکم ویرن، مقایسه ایدن، حظی
آرایان، آلمدن قاچان واکثریا سنک اعضا کدن دها زیاده
ایجه وحساس خدمت لر کورن اعضایه اکثریا مالک بولونان
دیگر حیوانلرک بر روحه مالک اولدوقلرینی قبول ایتمه یه
جکمی سین؟ سن ملکات عقلیه کئی بزه ثنا ایدیورسین؟

لاتین حرفلری

دینلن حیطیت یازیسنک تورکجه تطبیقی

کچن 200 نومرولو (اجتهاد) ه قونولان لاتین حرفلرینک الفبایی حقیقه بعض ایضاحاته لزوم کورولدی. طوئدیغمز اصول، ممکن مرتبه ساده بر صورتده لسانمژک صدالری ادا ایتکدر. لسانمژک «فونه تیک» جهتی التزام ایتک، تاریخی یاخود اشتقاقی جهتی بر اقدق. چونکه لسانمژک مستقل در و دیگر لسانلردن آلمش اولدیگی کلهلری کندی سلیقه سننه کوره تلفظ ایتک حقه مالکدر. عکس تقدیرده بو خصوصده آله جغمز حرفلرک پک آز زمان صکره - دیگر بعض لسانلرده اولدیگی کی - زائد اولدیگی آکلارز و آتارز. مثلاً عرب لساننده شده لی کلهلر بزدن فرقلی تلفظ اولونورمش، بزلسانمژک شیوه سی ایجابی مکرر حرفلی کله کی اوقورز. و اویله قبول ایده رز. تستلی کله سنی حیطیط یازیسیله teselli یازه جغمز. ترکجه کلهلرده بعض کره صائت حرفلر فقط سنی بو قادر مباحی و مفتخر قیلان بو ملکات، سنی دیگر مخلوقانده داهاز یاده مسمود قیلیورمی؛ وجودیله فخر ایتدیگک و کندیسنه اصلا قولاق اصماک سانا دین طرفندن امر اولونان عقل Raison ی اکثریا استعمال ایدیورمیسین؟ سندن داهای ضعیف و یاخود سندن داهای آزقورناز اولدوقلری ایچون استحقار ایتدیگک حیوانات سنک یورککک لایق قطع طعمه سی اولدیگی کدرلره، مزاحم روحیه یه، بیکلرجه احتراصات واهییه، بیکلرجه تحیل احتیاجانه معروض میدرلر. سنک کیبی ماضی نک حاضر ایتله ییزار و فکر استقبال ایتله آرامدن محروم میدرلر؛ متحصر آحال حاضره معطوف اولان، «سنک سوق طبیعی لری» دیدیگک ونم «ذکالری» تسمیه ایتدیگم شی محافظه نفسلری ایچون، کندیلرینی مدافعه ایتک و محتاج اولدوقلری شیلرک جمله سنی آراماق ایچون کندیلرینه کفایت ایتیمورمی؟ سنک استحقار کارانه بحت ایتدیگک بوسوق طبیعی بو «غریزه» اکثریا اولنده سنک اعجاز انکیز ملکاتکدن داهای خدمت ایتیمورمی؟

براز فرقلی اوقونورلر، بونلر ایچین ده آیری حرفلر، ویا اشارتله احداثی دوغرو بولماق. بوجزئی فرقلری کله نک محاسی ویا دیگر صداسز حرفلری تولید ایدر. مثلاً vazife ایله zabıt ده کی a لرده جزئی فرق واردر. mazbata ایله mazbout ده کی a لرده طبعی بر صورتده براز فرقلی در. بونک ایچین نه بر اشارت نه ده بر قاعده لازم دکلددر. سلیقه کندیلکندن بونی تعیین ایدر. بحارلرک، اسوچیلرک یا پدیگی کی حروف صوتیه نک اوزرینه نقطه ویا ایکی نقطه قویه رق بواوفاق فرقلری کوسترمک لزوم سزدر. صامتلردن (ش) ایچین ch ویا s، (ج) ایچین dj ویا c شرقدن قوللانورز بو کون غرب حرفلری دینلن حالبوکه اساساً غربیه کیدن بو حرفلرک لزوم قبولی حقیقه بر فکر در میان ایتیه جکیز. چونکه بو حرفلرک فائده سی، سهولتی ولسانمژک آهنگنی بحافظه خصوصنده اوقدر بلیغ برموقی واردرک، مدافعه یه لزوم کورمه یز. یالکمز شیمدی یه قدر آلیشدیغمز، حرفلرک ترکی کوچ کلیمور. اعتیاد قوتلی بر عاملدر. بش اون سنه دنبری معتاد حرفلرک اصلا حی ایچین اوغراشدیغمز بوندن نشئت ایدیوردی. نهایت بونلرک لسانه اویغون اولما دیگی قناعتی بز یویکی ده دوغروسی بر ک اسکی حرفلرک قبولنه سوق ایتدی. امیزکه بر ایکی آی بو حرفلره یازیلدقدن صکره انسیت پیدا ایدیله جک ولسانمژک برچوق خصوصیتلری، قوتی، زنده لکی میدانه حقیقه جقدر. حتی شیمدی یه قدر نیچون بکله دیکمزه حیرت ایده جکیز. بز کچن نسخه مزده کوسته ریلدیگی یولده تطبیقی موافق بولیورز. داهای موافق بر صورت تطبیق کوسته ریلرسه موافق صورت تطبیق، اوکا ترک موقع ایدر. آنجاق کچن نسخه مزده بعض ترتیب سهولری قلمش اولدیغندن مصحح اولاراق اوسطرلری بولسخه مزده دخی تکرار ایدیورز:

لاتین حرفلرینک الفبایی

صداسز حرفلر

b p t s ch c dj h x d z
ز د خ ح ج چ ش س ت پ ب عه (ا)
j r g f k q q̇ l m n v y
ی و ن م ل گ ک ق ف غ ر ژ
(فادی)، (عربی)